

„WTÓRNE” PAPIER, PLASTIK, METAL, TEKSTYLIA (worek/pojemnik)	„SZKŁO” OPAKOWANIOWE (worek/pojemnik)	„BIO” ULEGAJĄCE BIODEGRADACJI (worek/pojemnik)	„ZMIESZANE” ODPADY POZOSTAŁE (pojemnik)
plastikowe butelki po: napojach, środkach czystości, środkach zmiękczających tkaniny płynach do prania, środkach do pielęgnacji ciała metalowe puszki po: żywności, napojach, karmie dla zwierząt inne opakowania metalowe, kapsle, zakrętki słoików, folia aluminiowa opakowania tetrapack (wielomateriałowe - kartony po mleku i napojach) gazety, czasopisma, katalogi, prospekty, foldery papier <i>szkolny</i>, biurowy, książki, zeszyty, torebki papierowe, tekturę i kartony, papier pakowy zużyte ubrania, buty tworzywa sztuczne, plastikowe torebki, worki, reklamówki i inne folie plastikowe opakowania po produktach spożywczych opakowania z papieru powlekanego, plastikowe zakrętki, opakowania po słodczych, ciastkach, owocach opakowania po mrożonkach, małe opakowania ze styropianu, itp. WYRZUCAJ CZYSTE OPAKOWANIA I BUTELKI, WYJMIJ RESZTKI PRODUKTÓW SPOŻYWCZYCH ZGNIĘĆ PRZED WRZUCENIEM	butelki i szklane opakowania po napojach i żywności butelki po napojach alkoholowych słoiki (bez nakrętek, zacisków, gumowych uszczelkek) szklane opakowania po kosmetykach inne opakowania szklane itp. NIE TŁUCZ SZKŁA PRZED WRZUCENIEM WYRZUCAJ CZYSTE OPAKOWANIA ZDEJMIJ ZAKRĘTKĘ, KRAŻEK Z SZYJKI LUB POKRYWKĘ ZERWIJ ETYKIETY	odpadki kuchenne (stałe) skorupki jaj, odpadki z ryb (ości) odpadki z mięsa i drobne kości skorupki z orzechów owoce i warzywa zepsuta żywność filtry do kawy i herbaty z zawartością, kwiaty i pozostałości roślin liście, kwiaty, trawa, przycięte części drzew i krzewów, trociny i kora drzew, ręczniki papierowe, chusteczki papier toaletowy, serwetki popiół drzewny małe zwierzęce odchody z trocinami itp.	worki z odkurzacza sznurki i wstążki kobiece artykuły higieniczne zużyta wata, waciki lustra szkło zbrojone szkło płaskie, spodki ceramika popiół z węgla i koksu niedopałki papierosów zmiotki (śmieci) pieluchy jednorazowe pieluchomajtki jednorazowe itp.
Nie wrzucać strzykawek, wenflonów i innych art. medycznych odpadów budowlanych i rozbiórkowych nie opróżnionych opakowań po lekach i farbach, lakierach i olejach zużytych baterii i akumulatorów zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego papieru powlekanego folią i kalki pieluch jednorazowych i podpasek pampersów i podkładek worków po nawozach, cemencie i innych materiałach budowlanych, tapet	Nie wrzucać szkła stołowego – żaroodpornego, ceramiki, doniczek, zniczy z zawartością wosku, żarówek i światłówek, szkła kryształowego, reflektorów, nie opróżnionych opakowań po lekach, olejach, rozpuszczalnikach, termometrów i strzykawek, monitorów i lamp telewizyjnych, szyb okiennych i zbrojonych, szyb samochodowych, luster i witraży, fajansu i porcelany	Nie wrzucać kości zwierząt, mięsa i padliny zwierząt, oleju jadalnego, drewna impregnowanego, płyt wiórowych i MDF, leków, odchodów zwierząt, popiołu z węgla kamiennego	Gdy nie jesteś pewien gdzie wrzucić śmieci, wrzuc je do pojemnika na odpady zmieszane, z tym, że: Nie wrzucać odpadów niebezpiecznych odpadów z remontów, gruzu odpadów wielkogabarytowych śniegu, lodu Nie wolno mieszać odpadów niebezpiecznych ze sobą i z innymi odpadami!
PUNKT SELEKTYWNEGO ZBIERANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH odpady wielkogabarytowe: meble, wyposażenie wnętrz, duże opakowania w tym opakowania ze styropianu, itp. odpady poremontowe i budowlane opony		PUNKT ZBIÓRKI ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH - ODPADY PROBLEMATYCZNE odpady niebezpieczne w tym m in.: baterie, akumulatory, żarówki, świetlówki, resztki farb, lakierów, rozpuszczalników, kwasów, olejów, płynów do chłodziń, itp., środków do impregnacji drewna, środków ochrony roślin i nawozów, pojemniki po aerozolah, olejach mineralnych i syntetycznych, tłuszczach, benzynie, środkach chemicznych, środkach ochrony roślin, przeterminowane leki, stare kosmetyki, sprzęt elektryczny i elektroniczny (pralki, lodówki, telewizory, radioodbiorniki, komputery, kalkulatory, itp.), tusze do drukarek i tonery, taśmy video, kasety magnetofonowe, materiały fotograficzne, taśmy barwiące.	

Przerabianie odpadów organicznych jest dobre dla nas, naszego ogrodu i środowiska naturalnego. To niesłychanie satysfakcjonujące mieć świadomość, że po prostu ogrodowe "śmieci" przerabiamy na użyteczne ogrodowe "złoto". Wystarczy tylko mieć wiadomości, jak to zrobić i potrzebne do tego wyposażenie. Resztę robi natura.

Kompostowanie

Aby zrobić najprostszy kompost nie trzeba mieć specjalnych urządzeń. Musimy mieć tylko odpowiednie miejsce w ogrodzie na składowanie odpadków. Materia organiczna i tak powstanie, wcześniej czy później, nieważne czy na przymie czy w specjalnym pojemniku. Prawdopodobnie tworzony kompost po prostu w pojemniku będzie lepiej wyglądał.

Miejsce na przymie kompostową powinno znajdować się nieco na uboczu, aby zasłaniały ją jakieś krzewy. Na dno przymy dajemy dla dobrej cyrkulacji powietrza gałęzie lub słomę i na to siatkę. Nie zagłębiamy przymy w ziemi.

Dobre na kompost

Rozpoczynamy dodając na przemian różne warstwy. Np. "zielone" i "brązowe". Warstwy zielone to świeże i mokre odpady np. skoszona trawa, wyrwane chwasty, opadłe liście, fusy z kawy i herbaty, surowe, nie porażone chorobami owoce, które należy wymieszać. Wtedy kompost powstanie szybciej.

Warstwa brązowa to suche liście, słoma, rozdrobnione gałązki (nie w całości), pocięte gazety (zwykle czarno-białe i niezbyt dużo), węgiel drzewny (z umiarem), zgniecione skorupki jaj i torf, a nawet ziemia. Przy dosypywaniu odpadów, które wydzielają przykre zapachy lub przyciągają muchy, należy przysypać je ziemią lub torfem.

Dosypywane składniki mieszamy, kompost polewamy wodą, aby nigdy nie wysechł. Powinna istnieć równowaga objętościowa pomiędzy warstwą zieloną i brązową. Niekorzystna jest zarówno zbyt duża ilość świeżo skoszonej trawy, jak i zbyt dużo suchych liści. Korzystne jest dodawanie co jakiś czas garści siarczanu amonu, odchodów zwierzęcych (np. ptasich) lub obornika dla uzupełnienia niedoborów azotu. Dobrym sposobem jest przesypanie każdej świeżo dodanej porcji specjalnymi bakteriami, przyspieszającymi rozkład. Są one dostępne w sklepach ogrodnich w postaci gotowych preparatów.

Niedozwolone na kompost

Nie wrzucamy na kompost mięsa, ryb, kości, jajek, tłuszczu, gazet twardych i kolorowych (szkodliwa farba drukarska). Odpady gotowane z naszej kuchni również nie są dobre, bo przyciągną gryzonie. Nie wolno kompostować wieloletnich chwastów, które wybiją z korzeni, chwastów z zawiązanymi nasionami, chorych części roślin, trawy opryskanej herbicydami, owoców cytrusowych, trocin, tektury powlekanej (np. po mleku), spalonego węgla i koksu, zimozielonych części roślin, szczególnie żywicznych (jałowce, sosna, świerk i tuja), liści dębu (zwierają taninę), żwirku

dla kota, odchodów psich i kocich (nieprzyjemny zapach).

Przerzucanie przymy

Szybkość, z jaką następuje rozkład materii zależy od objętości materiału, jego rodzaju i dostępu do powietrza i wody, ponieważ organizmy glebowe potrzebują ich zamieniając odpady organiczne w kompost. Proces ten wytwarza wystarczającą ilość ciepła, aby utrzymać organizmy przy życiu, powodując jednocześnie unieszkodliwianie bakterii i nasion chwastów.

Gałązki i twarde łodygi rozkładają się najwolniej. Im ich mniej tym lepiej. Pomaga na pewno dokładne cięcie i rozdrabnianie - także przy pomocy rozdrabniarki do gałęzi.

Proces rozkładu można przyspieszyć przerzucaniem przymy, a tym samym powiększeniem dostępu do powietrza. Jest to spory wysiłek, ale się opłaca bo kompost uzyskamy szybciej. Robimy to nie rzadziej niż co pół roku. Dojrzewanie przymy średnio trwa rok, ale jeśli jest właściwie mieszana i utrzymana, produkt końcowy można otrzymać latem nawet w ciągu dwóch miesięcy.

Korzyści ze stosowania kompostu

Kompostowanie odpadów odzyskuje substancje organiczne spowrotem do ogrodu i zmniejsza ilość odpadów w gospodarstwie domowym o połowę. Powstały kompost jest kruchy, ciemny, wygląda jak gleba humusowa. Jest niezwykle bogatym pokarmem organicznym dla roślin i gleby. Może być wykorzystywany do użyźniania oraz jako ściółka.

Materia organiczna poprawia przepuszczalność i napowietrzanie gleb ciężkich, nieprzepuszczalnych np. gliny. Umożliwia dotarcie wody i powietrza do korzeni roślin. Jest idealna także dla gleb piaszczystych zatrzymując wodę jak gąbka i dostarczając substancji odżywczych. Zwiększa aktywność korzystnych dla roślin organizmów glebowych.

Ściółka tłumi chwasty ogrodowe, ładnie wyglądają, zatrzymują wilgoć w glebie, zmniejszają erozję gleby. Jeśli odpady organiczne skończyłyby na wysypisku śmieci, ich niewłaściwie składowanie spowodowałoby wydzielanie metanu do atmosfery, a to z kolei wpływa na niekorzystne dla człowieka zmiany klimatu. Stosowanie kompostu ogranicza także szkodliwe dla przyrody wydobywanie torfu - głównego składnika substratów glebowych, dostępnego w sklepach ogrodnich. To także oszczędność dla nas, bo kompost produkujemy za darmo, a ziemię w workach musimy kupować.

Problemy z kompostem

nieprzyjemny zapach, który jest wynikiem braku powietrza. Należy użyć narzędzia tzw. aeratora do kompostu lub przerzucić przymę.

środek kompostu jest suchy z powodu braku podlewania. Należy zwilżyć materiał odwracając przymę. Regularnie polewać wodą.

zewnątrzna część jest stale sucha. Należy polewać wodą, na jakiś czas przykryć folią.

tylko środek jest wilgotny i ciepły. To oznacza zbyt małą masę odpadów. Należy dołożyć składników kompostu i wymieszać.

kompost na zewnątrz jest chłodny i lekko suchy, nie nagrzewa się. Przyczyna - jest za mało azotu. Najlepiej go zwiększyć przez dodanie świeżo skoszonej trawy lub kilku garści siarczanu amonu.

za <http://www.ogrodowisko.pl>